

2. Газанфаров Е. М. Сутність фінансової безпеки банків та її роль у системі забезпечення фінансової безпеки держави. Економіка та держава. 2010. № 6. С. 62-64.
3. Савич О. В. Основні чинники та шляхи протидії тінізації економіки України. Ефективна економіка. 2015. № 2.
4. Варналій З. С. Детінізація економіки як чинник забезпечення національної безпеки України. Науковий вісник. Львів, 2009. Вип.1. С. 3-20.
5. Методика розрахунку рівня економічної безпеки України: Наказ Міністерства економіки України від 02.03.2007 р. № 60. URL: http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=97980&cat_id=38738.

УДК 336

DOI: 10.31733/17-03-2023-477-479

Світлана ХАМІНІЧ

професор кафедри
аналітичної економіки та менеджменту
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор економічних наук, професор

РОЛЬ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Фінансово-економічна безпека є одним з найважливіших факторів успішного управління підприємством. На сьогодні управління підприємством стає все складнішим, і важливо мати добре розроблені стратегії, які допоможуть забезпечити безпеку фінансових і економічних інтересів компанії.

Безпека – стан, коли кому-, чому-небудь ніщо не загрожує [1, с. 70]. Фінансово-економічна безпека – це комплекс заходів, спрямованих на забезпечення стійкого функціонування підприємства, збереження його фінансової стійкості та захист його інтересів від зовнішніх загроз.

Найважливішим завданням фінансово-економічної безпеки є управління фінансами підприємства, яке включає в себе планування, контроль і аналіз фінансових ресурсів.

Однією з основних складових фінансово-економічної безпеки є фінансовий менеджмент, який дозволяє підприємству оптимізувати використання фінансових ресурсів і забезпечити його фінансову стійкість. Вона включає в себе бюджетне планування, управління грошовими потоками, управління інвестиціями, управління кредитними ризиками тощо.

Крім того, важливу роль в забезпеченні фінансово-економічної безпеки відіграє економічний аналіз, який дозволяє підприємству оцінити свої економічні можливості і прийняти правильні рішення в сфері інвестування та фінансування. Економічний аналіз включає в себе оцінку фінансового стану підприємства, аналіз ринку, аналіз конкурентів, аналіз клієнтів тощо. Ще одним важливим аспектом фінансово-економічної безпеки є управління ризиками. Вона дозволяє компанії оцінити свої ризики і вжити заходів щодо їх зниження або мінімізації. Управління ризиками включає в себе виявлення ризиків, оцінку їх ймовірності і впливу на підприємство, розробку планів зниження ризиків і контроль за їх реалізацією.

Важливим елементом фінансово-економічної безпеки є контроль за фінансовою дисципліною і дотриманням законодавства. Сюди входить моніторинг бухгалтерської та податкової звітності, дотримання податкового та трудового законодавства, дотримання нормативних стандартів і вимог. Крім того, необхідно враховувати макроекономічні фактори, такі як інфляція, валютний курс та інші економічні фактори, які можуть вплинути на фінансово-економічне становище підприємства. Необхідно мати плани на випадок зміни макроекономічної ситуації і вміти швидко адаптуватися до нових умов [2].

Важливим аспектом управління фінансово-економічною безпекою підприємства є управління персоналом. Необхідно мати кваліфікованих фахівців в області фінансів, економіки, управління ризиками та інших областях, пов'язаних з фінансово-господарською діяльністю підприємства. Не менш важливо забезпечити мотивацію і розвиток персоналу,

щоб утримати кваліфікованих співробітників і залучити нових.

Війна в Україні, яка почалася у 2014 році, суттєво вплинула на економіку та фінансово-економічну безпеку українських підприємств. Конфлікт призвів до спаду виробництва та експорту, погіршення фінансових показників багатьох підприємств, а також до зростання ризиків і невизначеності.

Перш за все, війна в Україні сильно вплинула на фінансові показники підприємств. В результаті конфлікту знизився рівень інвестицій, що призвело до скорочення виробництва та експорту. Падіння доходів підприємств призвело до погіршення їх фінансових показників, що створило ряд проблем для управління ними. У зв'язку зі зростанням ризиків під час війни українські підприємства стикаються з необхідністю підвищення рівня безпеки своїх фінансових операцій. Посилено контроль за дебіторською заборгованістю та заходи з управління ризиками. Крім того, багато компаній почали диверсифікувати свої доходи та напрямки експорту, щоб зменшити свою залежність від одного або декількох ринків.

Війна позначилася і на ролі держави в забезпеченні фінансово-економічної безпеки. Держава зіткнулася з необхідністю посилення контролю над банківською системою і фінансовими ринками, а також підвищення рівня захисту прав власності та інтелектуальної власності. Одним з основних інструментів забезпечення фінансової безпеки стало введення санкцій проти Росії, яка була одним з ключових торговельних партнерів України. В Україні це призвело до необхідності перегляду стратегій управління підприємством. Багато компаній почали активно впроваджувати сучасні технології та методи управління з метою підвищення їх ефективності та конкурентоспроможності. Були запущені програми для зниження витрат, оптимізації бізнес-процесів і підвищення прозорості управління. Крім того, багато підприємств стали активно інвестувати в розвиток свого персоналу, навчаючи персонал новим навичкам і знанням, необхідним для роботи в умовах невизначеності і швидкої мінливості [3].

Загалом війна в Україні призвела до суттєвих змін у фінансово-економічній сфері та сильно вплинула на роль фінансово-економічної безпеки в управлінні підприємствами.

Таким чином, фінансово-економічна безпека відіграє важливу роль в управлінні підприємством. Вона включає в себе комплекс заходів, спрямованих на забезпечення сталого функціонування підприємства, підтримання його фінансової стабільності і захист його інтересів від зовнішніх загроз. Для забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства необхідно здійснювати фінансовий менеджмент, економічний аналіз, управління ризиками, контроль за фінансовою дисципліною і дотриманням законодавства, а також управління персоналом.

Однак слід враховувати, що фінансово-економічна безпека – це динамічний процес, який вимагає постійного контролю і адаптації до мінливих умов. Особливо це актуально в сучасній економіці, яка характеризується високим ступенем невизначеності і швидкими змінами.

Для забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства необхідно мати чіткі стратегії і плани дій, а також впроваджувати сучасні технології та методи управління. Наприклад, використання інформаційних технологій для автоматизації фінансових процесів і управління ризиками, а також використання методів аналізу даних для прийняття ефективних рішень.

Також необхідно враховувати міжнародний досвід і кращі практики, адаптовані до ситуації на конкретному підприємстві. Це може включати навчання персоналу, співпрацю з іншими компаніями, а також участь у міжнародних програмах та проектах.

Фінансово-економічна безпека є ключовим елементом управління підприємством. Вона забезпечує стабільне функціонування підприємства, захист його інтересів і мінімізацію ризиків.

Для забезпечення фінансово-економічної безпеки необхідно здійснювати комплекс заходів, що включають:

- фінансовий менеджмент;
- економічний аналіз;
- управління ризиками;
- контроль за фінансовою дисципліною;
- управління персоналом.

Важливо враховувати динамічність економічної ситуації і адаптуватися до мінливих умов, використовуючи сучасні технології і методи управління, а також міжнародний досвід і передовий досвід.

1. Бусел В. Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Київ ; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.
2. Васильців Т. Г., Волошин В. І., Бойкевич О. Р. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: монографія. Львів : Ліга-Прес, 2012. 386 с.
3. Хамініч С. Ю. Інституціональні засади економічної безпеки України в умовах війни. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: Економічні науки.* 2023. № 2.

УДК 336.02

DOI: 10.31733/17-03-2023-479-481

Вікторія ШВЕДУН

начальник наукового відділу з проблем управління у сфері цивільного захисту навчально-науково-виробничого центру Національного університету цивільного захисту України, доктор наук з державного управління, професор

О. ВОРОБІЙОВ

аспірант Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

**ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА: ПРОБЛЕМИ
ТА МЕХАНІЗМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ**

Питання, пов'язані з досягненням оптимального рівня взаємин між владою та суспільством, завжди мали для України важливе значення. Але особливої актуальності вони набули у сучасний період, коли країна гостро потребує розробки такої внутрішньої політики, за допомогою якої можна буде вирішити найгостріші проблеми модернізації українського суспільства, подолати на цій основі кризові тенденції в економічній та соціальній сферах. Важлива роль цьому питанні відводиться реалізації податкової політики, яка, з одного боку, має першорядне значення як інструмент впливу держави на економічну поведінку учасників ринкових відносин та управління економічною системою. З іншого боку, податки та система оподаткування самі виступають об'єктом управління, яке в умовах ринку набуває форми податкового менеджменту: державного та корпоративного [1, 3].

Особливості процесу оподаткування, його значущість для економіки країни викликають необхідність виділення податкового менеджменту як самостійної галузі фінансового менеджменту та самостійного спрямування в управлінській діяльності в Україні. Організації (корпорації, підприємства) все частіше використовують різні схеми, включаючи кримінальні, мінімізації податкових платежів, а держава все активніше проводить податкову реформу, не завжди отримуючи належного фіскального та регулюючого ефекту.

Необхідно визнати, що управлінський вплив на систему оподаткування здебільшого розглядається з позицій практичних рекомендацій керівникам, бухгалтерам, економістам щодо виконання податкового законодавства, які роз'яснюють методики законного зниження податкових відрахувань. Розробка та впровадження нових сучасних методів, стратегії та організації податкового менеджменту в системі загальноекономічного та фінансового управління на державному рівні зазвичай відходить на другий план. Без адекватних сучасним умовам механізмів регулювання державою податкових відносин податковий менеджмент не зможе повною мірою реалізувати свого призначення, виступатиме лише в ролі інструмента мінімізації податкових платежів у короткостроковій перспективі [2-3].

Відповідно, вирішення проблеми забезпечення сталого економічного зростання та підвищення на цій основі рівня життя населення викликає потребу в подальшому